

IV

(Akty przyjęte przed dniem 1 grudnia 2009 r. na mocy Traktatu WE, Traktatu UE i Traktatu Euratom)

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA

NR 471/09/COL

z dnia 25 listopada 2009 r.

zmieniająca po raz siedemdziesiąty czwarty zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa poprzez dodanie nowego rozdziału dotyczącego kryteriów analizy zgodności pomocy państwa na szkolenia w sprawach podlegających zgłoszeniu indywidualnemu

URZĄD NADZORU EFTA ⁽¹⁾,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽²⁾, w szczególności jego art. 61–63 oraz protokół 26 do tego porozumienia,

UWZGLĘDNIAJĄC Porozumienie pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości ⁽³⁾, w szczególności jego art. 24 oraz art. 5 ust. 2 lit. b),

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z art. 24 porozumienia o nadzorze i Trybunale Urząd wprowadza w życie postanowienia Porozumienia EOG dotyczące pomocy państwa,

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b) porozumienia o nadzorze i Trybunale Urząd wydaje zawiadomienia oraz wskazówki w kwestiach objętych Porozumieniem EOG, jeśli porozumienie to lub porozumienie o nadzorze i Trybunale wyraźnie tak stanowi lub jeśli Urząd uznaje to za konieczne,

PRZYWOŁUJĄC zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa przyjęte przez Urząd Nadzoru EFTA w dniu 19 stycznia 1994 r. ⁽⁴⁾,

MAJĄC NA UWADZE, że w dniu 11 sierpnia 2009 r. Komisja Wspólnot Europejskich (zwana dalej Komisją WE) opublikowała komunikat w sprawie kryteriów analizy zgodności pomocy państwa na szkolenia w sprawach podlegających zgłoszeniu indywidualnemu ⁽⁵⁾,

MAJĄC NA UWADZE, że wyżej wymieniony komunikat ma również znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego,

MAJĄC NA UWADZE, że należy zapewnić jednolite stosowanie zasad EOG w zakresie pomocy państwa w całym Europejskim Obszarze Gospodarczym,

MAJĄC NA UWADZE, że zgodnie z pkt II części „OGÓLNE” zamieszczonej na końcu załącznika XV do Porozumienia EOG, Urząd przyjmuje, po konsultacji z Komisją, akty prawne odpowiadające tym, które zostały przyjęte przez Komisję Europejską,

PO konsultacji z Komisją Europejską,

PRZYPOMINAJĄC, że Urząd skonsultował się z państwami EFTA pismem z dnia 2 października 2009 r. w przedmiotowej sprawie (numery referencyjne 532318, 532294 i 532322),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wytyczne w sprawie pomocy państwa zmienia się poprzez wprowadzenie nowego rozdziału dotyczącego kryteriów analizy zgodności pomocy państwa na szkolenia w sprawach podlegających zgłoszeniu indywidualnemu. Nowy rozdział znajduje się w załączniku do niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Zwany dalej „Urzędem”.

⁽²⁾ Zwane dalej „Porozumieniem EOG”.

⁽³⁾ Zwane dalej „porozumieniem o nadzorze i Trybunale”.

⁽⁴⁾ Wytyczne dotyczące zastosowania i interpretacji art. 61 i 62 Porozumienia EOG oraz art. 1 protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale, przyjęte i wydane przez Urząd w dniu 19 stycznia 1994 r., opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* L 231 z 3.9.1994, s. 1 oraz w Suplemencie EOG nr 32 z 3.9.1994, s. 1 (zwane dalej „wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa”). Zaktualizowana wersja wytycznych dotyczących pomocy państwa została opublikowana na stronie internetowej Urzędu: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>

⁽⁵⁾ Opublikowany w Dz.U. C 188 z 11.8.2009, s. 1.

Artykuł 2

Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 listopada 2009 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Per SANDERUD
Przewodniczący

Kurt JÄGER
Członek Kolegium

ZAŁĄCZNIK

KRYTERIA ANALIZY ZGODNOŚCI POMOCY PAŃSTWA NA SZKOLENIA W SPRAWACH PODLEGAJĄCYCH ZGŁOSZENIU INDYWIDUALNEMU ⁽¹⁾**1. Wprowadzenie**

1. Szkolenia wywierają z reguły pozytywne skutki społeczne, gdyż zwiększają grupę wykwalifikowanych pracowników, z której mogą korzystać przedsiębiorcy, oraz poprawiają konkurencyjność gospodarki i promują społeczeństwo oparte na wiedzy, zdolne do podążania bardziej innowacyjną drogą rozwoju.
2. Przedsiębiorcy mogą jednak oferować mniej szkoleń niż byłoby to pożądane ze względów społecznych. Tak się dzieje wtedy, gdy pracownicy mogą bez ograniczeń zmieniać pracodawców i w ten sposób inni przedsiębiorcy korzystają, zatrudniając wykwalifikowanych już pracowników. Dotyczy to głównie umiejętności, które mogą zostać wykorzystane w pracy u różnych przedsiębiorców. Pomoc państwa może być dodatkową zachętą dla pracodawców do organizowania takiej liczby szkoleń, która byłaby pożądana ze względów społecznych.
3. W niniejszym rozdziale przedstawiono wskazówki dotyczące kryteriów, jakie Urząd Nadzoru EFTA (dalej zwany „Urzędem”) będzie stosować przy ocenie środków pomocy szkoleniowej. Wytyczne te mają na celu zapewnienie przejrzystości uzasadnienia Urzędu, a także przewidywalności i pewności prawnej. Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. g) aktu wskazanego w pkt 1 lit. j załącznika XV do Porozumienia EOG (rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) ⁽²⁾, dostosowanego do Porozumienia EOG protokołem 1 to tego porozumienia ⁽³⁾ (zwanego dalej „ogólnym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych”) każda indywidualna pomoc szkoleniowa, przyznana doraźnie lub w ramach programu pomocy, będzie oceniana na podstawie przedmiotowych wskazówek, jeżeli ekwiwalent dotacji przekracza kwotę 2 mln EUR na jeden projekt szkoleniowy.
4. Kryteria określone we wskazówkach nie będą stosowane w sposób automatyczny. Stopień dokładności oceny przeprowadzanej przez Urząd oraz informacje, których może on wymagać, będą proporcjonalne do ryzyka zakłócenia konkurencji. Zakres przeprowadzanej analizy będzie zależał od charakteru sprawy.

2. Pozytywne skutki pomocy**2.1. Istnienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku**

5. Wykwalifikowani pracownicy przyczyniają się do podniesienia wydajności i konkurencyjności przedsiębiorcy. Jednak zarówno pracodawcy, jak i pracownicy mogą z wielu powodów w niewystarczającym stopniu inwestować w szkolenia. Pracownicy mogą ograniczać inwestycje w szkolenia, jeżeli niechętnie podejmują ryzyko, muszą się ograniczać pod względem finansowym lub mają trudności z informowaniem przyszłego pracodawcy o nabytych umiejętnościach.
6. Przedsiębiorcy mogą powstrzymać się od szkolenia swoich pracowników na poziomie, jaki byłby najkorzystniejszy dla całego społeczeństwa. Jest to spowodowane nieprawidłowością w funkcjonowaniu rynku związaną z pozytywnymi zewnętrznymi efektami szkoleń oraz trudnościami z uzyskaniem zwrotu z zainwestowanych środków, jeżeli pracownicy mogą bez ograniczeń zmieniać pracodawcę. Przedsiębiorcy mogą inwestować mniej w szkolenia, jeżeli obawiają się, że zanim zwrócą im się koszty szkolenia, pracownicy zmienią pracę. Przedsiębiorcy mogą powstrzymać się od organizowania wystarczającej ilości szkoleń, chyba że ich koszty szybko się zwracają, szkolenia są dostosowane do szczególnych potrzeb danego przedsiębiorcy lub klauzule umowne ograniczają możliwość zmiany pracy przez pracownika, zanim koszty szkolenia się zamortyzują lub część tych kosztów zostanie zwrócona.
7. Niedoinwestowanie w zakresie szkoleń może mieć miejsce również wtedy, gdy przedsiębiorca może wprawdzie odzyskać całość kosztów szkolenia, lecz jego korzyści ze szkolenia są mniejsze niż ogólne korzyści społeczne. Szkolenia przynoszą pozytywne efekty zewnętrzne w sytuacji, gdy doskonałą umiejętności, które mogą zostać wykorzystane w innej dziedzinie, tj. umiejętności, które mogą być wykorzystane u więcej niż jednego pracodawcy. W przeciwieństwie do tego rodzaju szkoleń, szkolenia specjalistyczne (na potrzeby konkretnego pracodawcy) zwiększają wydajność określonego przedsiębiorstwa, a ich koszty mogą być z łatwością przez nie odzyskane ⁽⁴⁾. Zatem możliwe pozytywne efekty zewnętrzne szkoleń specjalistycznych są mniej oczywiste niż możliwe efekty zewnętrzne szkoleń ogólnych.

⁽¹⁾ Niniejszy rozdział odpowiada dokumentowi Komunikat Komisji – Kryteria analizy zgodności pomocy państwa na szkolenia w sprawach podlegających zgłoszeniu indywidualnemu 2009/C 188/01 (Dz.U. C 188 z 11.8.2009, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3. W przypadku doraźnej pomocy szkoleniowej dla dużych przedsiębiorstw nieprzekraczającej progu 2 mln EUR Urząd będzie odpowiednio stosować zasady przedstawione w niniejszym rozdziale, jednak w mniej dokładny sposób.

⁽³⁾ Decyzja Wspólnego Komitetu EOG nr 120/2008 z 7.11.2008 (Dz.U. L 339 z 18.12.2008, s. 111 oraz Suplement EOG nr 79 z 18.12.2008), która weszła w życie w dniu 8 listopada 2008 r.

⁽⁴⁾ Jednak przedsiębiorcy mogą korzystać również z pozytywnych efektów zewnętrznych szkoleń o charakterze ogólnym przez wprowadzenie do umów o pracę zobowiązania do przepracowania przez przeszkolonego pracownika określonego czasu od zakończenia takiego szkolenia.

8. W przypadku pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub pracowników niepełnosprawnych⁽¹⁾ wyższe koszty i niepewne korzyści szkoleń mogą być przyczyną organizowania przez przedsiębiorców mniejszej ilości szkoleń dla tych pracowników. Można jednak spodziewać się, że szkolenia dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub pracowników niepełnosprawnych będą miały w większości przypadków pozytywne efekty zewnętrzne dla ogółu społeczeństwa⁽²⁾.
9. Państwa EFTA muszą wykazać istnienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku uzasadniającej pomoc. W swojej analizie Urząd weźmie pod uwagę, między innymi, następujące elementy:
- 1) Charakter szkolenia, w zależności od tego czy jest ono specjalistyczne czy ogólne, w rozumieniu art. 38 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych; jeden projekt szkoleniowy może składać się z części ogólnej i specjalistycznej; szkolenie ogólne będzie miało więcej pozytywnych efektów zewnętrznych.
 - 2) Możliwość dalszego wykorzystania umiejętności zdobytych dzięki szkoleniu; im większa możliwość dalszego wykorzystania umiejętności, tym większe prawdopodobieństwo pozytywnych efektów zewnętrznych; uznaje się, że na szkoleniu nabywa się umiejętności, które można dalej wykorzystać, jeżeli na przykład:
 - a) szkolenie jest organizowane wspólnie przez różnych, niezależnych przedsiębiorców lub gdy pracownicy różnych przedsiębiorców mogą korzystać z tego szkolenia;
 - b) udział w szkoleniu jest poświadczony certyfikatem, prowadzi do uzyskania uznanego dyplomu lub jest uznawany przez urzędy i instytucje publiczne;
 - c) szkolenie jest adresowane do tych kategorii pracowników, które u danego pracodawcy oraz w danym sektorze charakteryzują się dużą mobilnością;
 - d) szkolenie może być wartościowe dla pracownika poza jego obecnym miejscem pracy (przyszłe zatrudnienie u innego pracodawcy, życie towarzyskie, samopoczucie itp.).
 3. Uczestnicy szkolenia: włączenie osób niepełnosprawnych lub pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji może zwiększyć pozytywne efekty zewnętrzne szkolenia.

2.2. *Pomoc państwa jako właściwy instrument polityki*

10. Pomoc państwa nie jest jedynym instrumentem politycznym, jakim dysponują państwa EFTA w celu promowania szkoleń. Większość szkoleń jest organizowana w ramach systemu edukacji (na przykład na uniwersytetach i w szkołach, szkolenia zawodowe organizowane lub finansowane przez instytucje państwowe). Pracownicy mogą również szkolić się we własnym zakresie, otrzymując w tym celu wsparcie od pracodawcy lub nie otrzymując takiego wsparcia.
11. W przypadku gdy państwo EFTA rozważało inne rozwiązania i w przypadku gdy stwierdzono, że korzystne jest zastosowanie instrumentu selektywnego w postaci pomocy państwa dla określonego przedsiębiorcy, dane środki uznawane są za odpowiedni instrument. Urząd w szczególności weźmie pod uwagę każdą ocenę skutków proponowanego środka, jakiej dokonało państwo EFTA.

2.3. *Efekt zachęty oraz konieczność pomocy*

12. Przyznanie przedsiębiorcy pomocy państwa na szkolenia musi prowadzić do zmiany jego działania w tym sensie, że będzie on organizował więcej szkoleń lub będzie organizował szkolenia lepszej jakości niż w przypadku, gdyby pomoc nie została mu przyznana. Jeżeli nie nastąpi wzrost ilości lub jakości planowanych szkoleń, należy uznać, że pomoc nie ma efektu zachęty.
13. Efekt zachęty określany jest na podstawie analizy scenariusza alternatywnego, w której porównuje się poziom planowanych szkoleń przy założeniu udzielenia i nieudzielenia pomocy. Większość pracodawców uważa szkolenie pracowników za konieczne w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa. Nie można przyjąć, że pomoc państwa na szkolenia, szczególnie na szkolenia specjalistyczne, jest zawsze konieczna.
14. Państwa EFTA powinny wykazać wobec Urzędu istnienie efektu zachęty, a także to, że pomoc jest konieczna. Po pierwsze, beneficjent musi złożyć w danym państwie EFTA wniosek o udzielenie pomocy, zanim rozpocznie realizację projektu szkoleniowego. Po drugie, państwo EFTA musi wykazać, na podstawie porównania sytuacji w przypadku udzielenia pomocy i bez udzielenia pomocy, że pomoc prowadzi do zwiększenia ilości, jakości i zakresu projektów szkoleniowych oraz liczby uczestników szkoleń. Dodatkową liczbę szkoleń zorganizowanych dzięki pomocy można wykazać na przykład na podstawie większej liczby godzin lub kursów w ramach organizowanych szkoleń, większej liczby uczestników szkoleń, przejścia od szkoleń specjalistycznych organizowanych na potrzeby danego pracodawcy do szkoleń ogólnych, większego udziału osób niepełnosprawnych lub osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji.

⁽¹⁾ Pracownicy niepełnosprawni i pracownicy znajdujący się w szczególnie niekorzystnej sytuacji zostali zdefiniowani w art. 2 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych.

⁽²⁾ Na przykład szkolenia organizowane dla młodych i niewykwalifikowanych pracowników będą wyżej cenione przez społeczeństwo niż przez przedsiębiorców, dla których na pierwszym miejscu znajduje się rzekoma lub rzeczywista niższa wydajność.

15. W swojej analizie Urząd weźmie pod uwagę, między innymi, następujące elementy:

- a) dokumenty wewnętrzne beneficjenta pomocy dotyczące kosztów szkoleń, budżetu, uczestników, treści i harmonogramu szkolenia w dwóch sytuacjach: szkolenie z przyznaną pomocą i szkolenie bez przyznanej pomocy;
- b) istnienie obowiązku prawnego pracodawcy zapewnienia szkolenia określonego typu (na przykład w zakresie bezpieczeństwa); jeżeli taki obowiązek istnieje, Urząd uzna z reguły, że nie ma efektu zachęty;
- c) wiarygodność przedstawionego projektu, na przykład przez odniesienie do budżetu na szkolenia z poprzednich lat i porównanie z nim;
- d) związek między programem szkolenia a rodzajem działalności beneficjenta pomocy – im większy związek, tym mniejszy efekt zachęty; na przykład szkolenie dotyczące wprowadzenia nowej technologii w danym sektorze prawdopodobnie nie spełni kryterium efektu zachęty, gdyż przedsiębiorcy nie mają wyboru i muszą szkolić swoich pracowników w tym zakresie.

2.4. Proporcjonalność pomocy

16. Państwo EFTA musi wykazać, że pomoc jest konieczna, a kwota pomocy ograniczona do minimum, aby osiągnąć cel pomocy.

Koszty kwalifikowalne muszą być obliczone zgodnie z art. 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych i ograniczone do kosztów tych szkoleń, które nie zostałyby zorganizowane bez pomocy.

Państwa EFTA powinny przedstawić dowody na to, że kwota pomocy nie wykracza poza część kosztów kwalifikowalnych, która nie może zostać pokryta przez przedsiębiorcę⁽¹⁾. Intensywność pomocy nie może w żadnym wypadku przekroczyć intensywności określonej w art. 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych i będzie stosowana do kosztów kwalifikowalnych⁽²⁾.

3. Negatywne skutki pomocy

17. Jeżeli pomoc jest proporcjonalna do celu pomocy, negatywne skutki pomocy będą raczej ograniczone i analiza negatywnych skutków może nie być konieczna⁽³⁾. Jednak w niektórych przypadkach, nawet jeżeli pomoc jest proporcjonalna i konieczna, aby dany przedsiębiorca zwiększył ilość organizowanych szkoleń, może ona prowadzić do zmiany zachowania przedsiębiorcy powodującej znaczne zakłócenie konkurencji. W takich przypadkach Urząd przeprowadzi szczegółową analizę zakłócenia konkurencji. Zakres zakłócenia konkurencji na skutek udzielonej pomocy może być bardzo zróżnicowany i zależy od rodzaju pomocy oraz charakterystyki rynku, na którym wystąpiło zakłócenie⁽⁴⁾.

18. Czynniki dotyczące rodzaju pomocy, które mogą wpływać na prawdopodobieństwo wystąpienia i zakres zakłóceń to:

- a) selektywność pomocy;
- b) wielkość pomocy;
- c) powtarzalność i czas trwania pomocy;
- d) wpływ pomocy na koszty przedsiębiorcy.

19. Na przykład program szkoleniowy mający na celu ogólne zachęcenie przedsiębiorstw w państwie EFTA do organizowania większej ilości szkoleń będzie miał prawdopodobnie inny wpływ na rynek niż wysoka kwota pomocy przyznana jednemu przedsiębiorcy w celu umożliwienia mu zwiększenia liczby szkoleń. Druga wymieniona forma pomocy prawdopodobnie bardziej zakłóci konkurencję, gdyż wpłynie negatywnie na zdolność konkurentów beneficjenta pomocy do konkurowania z nim⁽⁵⁾. Zakłócenie to będzie jeszcze większe, jeżeli udział kosztów szkoleń w całkowitym budżecie beneficjenta jest wysoki.

⁽¹⁾ Jest to część kosztów równa dodatkowym kosztom szkolenia, których przedsiębiorca nie odzyska przez korzystanie z umiejętności nabytych przez pracowników w trakcie szkolenia.

⁽²⁾ Zob. również aktualna praktyka decyzyjna na przykład w sprawach: C 35/07 – Pomoc szkoleniowa dla Volvo Cars w Gent, decyzja Komisji 2008/948/WE z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie środków przyjętych przez Niemcy na rzecz firmy DHL i portu lotniczego Lipsk/Halle (Dz.U. L 346 z 23.12.2008, s. 1), decyzja Komisji 2007/612/WE z dnia 4 kwietnia 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 14/06 przewidzianej przez Belgię na rzecz General Motors Belgium w Antwerpii (Dz.U. L 243 z 18.9.2007, s. 71).

⁽³⁾ Ponadto jeżeli rynek pracy funkcjonuje prawidłowo, pracownicy zawsze mogą otrzymać wyższe wynagrodzenie za lepsze umiejętności nabyte na szkoleniu i zinternalizować pozytywne efekty zewnętrzne szkolenia.

⁽⁴⁾ Udzielona pomoc może mieć wpływ na szereg rynków, gdyż jej wpływ może nie ograniczać się jedynie do rynków, na których prowadzi działalność beneficjent pomocy, lecz może obejmować również inne rynki, np. rynki surowców do produkcji.

⁽⁵⁾ Należy jednak zauważyć, że pomoc szkoleniowa przyznana całemu sektorowi w państwie EFTA może prowadzić do zakłócenia wymiany handlowej między stronami Porozumienia.

20. Przeprowadzając ocenę charakterystyki rynku, która może dać dokładniejszy obraz prawdopodobnego wpływu pomocy na rynek, Urząd uwzględni między innymi:
- strukturę rynku; oraz
 - charakterystykę sektora lub gałęzi przemysłu.
21. Struktura rynku zostanie poddana analizie z wykorzystaniem oceny koncentracji rynku, rozmiaru przedsiębiorstw ⁽¹⁾, znaczenia zróżnicowania produktu ⁽²⁾ oraz barier wejścia i wyjścia. Udziały w rynku i stopień koncentracji będą ustalane po zdefiniowaniu rynku właściwego. Ogólnie rzecz biorąc, im mniej przedsiębiorców, tym większy jest ich udział w rynku i tym mniejsza jest konkurencja ⁽³⁾. Jeżeli udzielona pomoc ma wpływ na rynek o dużym stopniu koncentracji z wysokimi barierami wejścia ⁽⁴⁾ i beneficjent pomocy jest głównym podmiotem na danym rynku, prawdopodobne jest, że konkurenci w odpowiedzi na udzieloną pomoc będą musieli zmienić swoje zachowanie na rynku.
22. Przeprowadzając ocenę charakterystyki sektora, Urząd uwzględni, między innymi, znaczenie wykwalifikowanych pracowników dla prowadzenia działalności gospodarczej danego rodzaju, nadmierne zdolności produkcyjne, to czy rynki w gałęzi przemysłu rozwijają się, są dojrzałe czy przestarzałe, strategie finansowania szkoleń przez konkurentów (pomoc państwa, pracownicy, pracodawcy). Na przykład pomoc szkoleniowa dla przestarzałej gałęzi przemysłu może zwiększyć ryzyko zakłócenia konkurencji przez utrzymywanie przy życiu nierentownego przedsiębiorcy.
23. W poszczególnych przypadkach pomoc szkoleniowa może prowadzić do zakłóceń konkurencji w odniesieniu do wprowadzenia i wycofania z rynku, wpływu na przepływy wymiany handlowej oraz wsparcia inwestycji na szkolenia.
- Wejście na rynek i wyjście z niego
24. Na konkurencyjnym rynku przedsiębiorcy sprzedają produkty, które przynoszą zyski. Pomoc państwa ma wpływ na wysokość kosztów, a tym samym na rentowność, i może w ten sposób mieć wpływ na decyzję przedsiębiorstwa, czy wprowadzić dany produkt na rynek. Na przykład, pomoc państwa przyczyniająca się do zmniejszenia bieżących kosztów produkcji, takich jak szkolenia dla pracowników, umożliwiałaby łatwiejsze wprowadzenie na rynek produktu oraz umożliwiałaby przedsiębiorstwom, które w innym przypadku miałyby niewielkie szanse, wejście na rynek lub wprowadzenie nowych produktów, ze szkodą dla bardziej efektywnych konkurentów.
25. Dostępność pomocy państwa może również mieć wpływ na decyzję przedsiębiorstwa o wycofaniu się z rynku, na którym działa. Pomoc państwa na szkolenia mogłaby również zmniejszyć straty i umożliwić przedsiębiorstwu dłuższą obecność na rynku, co może zmusić innych przedsiębiorców, którzy są bardziej rentowni, ale nie otrzymują pomocy, do wycofania się z rynku.
- Wpływ na przepływy wymiany handlowej
26. Pomoc państwa może mieć wpływ na sytuację niektórych obszarów, odnoszących korzyści z lepszych warunków produkcji niż inne. Może to spowodować przesunięcie przepływów wymiany handlowej na korzyść regionów objętych taką pomocą.
- Wyparcie inwestycji w szkolenia
27. Przedsiębiorcy zainteresowani są szkoleniem swoich pracowników, aby przetrwać na rynku i zmaksymalizować swoje zyski. Kwota środków, jaką dany przedsiębiorca jest gotów zainwestować w szkolenia, jest uzależniona również od tego, ile w szkolenia inwestują jego konkurenci. Przedsiębiorcy dotowani przez państwo mogą zmniejszyć własne inwestycje na ten cel. Ewentualnie, jeżeli pomoc skłania beneficjenta pomocy do zwiększenia inwestycji, konkurenci mogą zareagować zmniejszeniem własnych wydatków na szkolenia. Jeżeli, by osiągnąć ten sam cel, beneficjent pomocy lub jego konkurenci wydają mniej na szkolenia w przypadku istnienia pomocy państwa, niż wówczas, gdy jej brak, oznacza to, że pomoc państwa wypiera prywatne inwestycje w szkolenia pracowników.

4. Bilansowanie skutków i decyzja

28. Ostatnim krokiem w przeprowadzanej ocenie jest stwierdzenie, w jakim zakresie skutki pozytywne przeważają nad skutkami negatywnymi. Ocena ta będzie przeprowadzana dla poszczególnych spraw. W celu zbilansowania skutków pozytywnych i negatywnych, Urząd przeprowadzi ocenę tych skutków oraz ogólną ocenę ich wpływu na producentów i konsumentów na każdym z rynków, na którym występują skutki pomocy. Jeżeli informacje ilościowe nie będą łatwo dostępne, do przeprowadzenia oceny Urząd wykorzysta informacje jakościowe.
29. Urząd gotowy jest zająć bardziej przychylnie stanowisko i zaakceptować większe zakłócenie konkurencji, jeżeli pomoc szkoleniowa przeznaczona dla danego przedsiębiorcy jest konieczna, dobrze ukierunkowana i proporcjonalna pod kątem zwiększenia ilości szkoleń przez danego przedsiębiorcę, a pozytywne skutki społeczne przeprowadzonego szkolenia są większe niż korzyści beneficjenta pomocy.

⁽¹⁾ Wielkość przedsiębiorstwa można ocenić na podstawie wielkości udziału w rynku oraz obrotu lub zatrudnienia.

⁽²⁾ Im niższy stopień zróżnicowania produktu, tym większy będzie wpływ pomocy na zyski konkurentów.

⁽³⁾ Należy zauważyć, że niektóre rynki są konkurencyjne, mimo że jest na nich tylko kilku przedsiębiorców.

⁽⁴⁾ Należy jednak zauważyć, że czasami przyznanie pomocy pomaga pokonać bariery wejścia i umożliwia wejście na rynek nowym przedsiębiorcom.